U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšra, JUDr. Jana Passera, JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **V. G.,** zastoupen Mgr. Radimem Struminským, advokátem se sídlem Svornosti 2, Havířov – Město, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 3. 2010, čj. OAM-61/ZA-04-VL-08-2010, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 4. 2011, čj. 62 Az 2/2010 – 45,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
III. Ustanovenému advokátovi žalobce Mgr. Radimu Struminskému **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 2880 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 29. 3. 2010 čj. OAM-61/ZA-04-VL-08-2010, neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neboť pro udělení mezinárodní ochrany podle těchto ustanovení neshledal žádné relevantní skutečnosti.

II.

[2] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce žalobou u Krajského soudu v Ostravě, který ji rozsudkem ze dne ze dne 6. 4. 2011, čj. 62 Az 2/2010 – 45, zamítl jako nedůvodnou.

[3] Krajský soud konstatoval, že v řízení nebylo zjištěno, že žalobce byl v Kazachstánu pronásledován ve smyslu § 12 písm. a) i b) zákona o azylu. Jednání vymahačů bylo jednáním soukromých osob a nebyla zde prokázána součinnost kazašských státních orgánů. Žalobce nevyužil dostupných vnitrostátních právních nástrojů a znemožnil tak státním orgánům zasáhnout. Sám žalobce v průběhu správního řízení uvedl, že se státními orgány, soudy, policií, prokuraturou nikdy žádné problémy neměl.

[4] Žalobce v průběhu správního řízení nezmínil obavy, že měl odůvodněný strach z pronásledování ze strany policejních a soudních orgánů. V této fázi ani netvrdil, že mu policisté sdělili, že když bude pokračovat ve svých stížnostech, podstrčí mu drogy nebo dojde k jeho obvinění. Soud považuje za subjektivní a účelně uváděné žalobní tvrzení, že je třeba přihlédnout k neobjektivním průběhům policejních a soudních procesů v Kazachstánu, a k tomu, že žalobce bude ze strany vyděračů zabit, a ze strany policistů obviněn a sankcionován. Stejně tak i tvrzení, že státní orgány, na které se obrátil o pomoc, nejsou schopny tuto ochranu zajistit, považuje soud s ohledem na zprávy o zemi původu za neodůvodněné.

[5] Krajský soud neshledal u žalobce důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Stejně tak nedospěl k závěru, že by v případě žalobce byly splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Žalobce se mohl se svými potížemi obrátit na státní orgány, avšak této žádosti využil jen zčásti. Žalovaný se také při posuzování hrozby vážné újmy řídil čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a pečlivě zdůvodnil, proč u žalobce nejsou splněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany.

[6] Krajský soud nesouhlasí s námitkou žalobce, podle které se žalovaný nesnažil objektivně zjistit situaci v zemi původu a nepoužil dostatek aktuálních a relevantních zpráv. Žalobce nevyužil možnosti se před vydáním rozhodnutí seznámit s obsahem podkladů pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Sám ve správním řízení nedodal žádné listinné důkazy, ani neupřesnil, jaké podklady si měl žalovaný opatřit. Naopak, žalovaný si podle soudu obstaral dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí, zejména informace o zemi původu, ze kterých vycházel při posuzování žádosti, a to i ve vztahu k doplňkové ochraně. Soud nepřisvědčil ani námitkám, že žalovaný kladl dotazy účelově tak, aby azyl žalobci udělit nemusel. Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí a jakými úvahami byl žalovaný veden při hodnocení důkazů.

[7] K argumentaci žalobce, že na území České republiky žije již dlouho a má zde přítelkyni, s níž vychovává její dítě, soud uvedl, že k řešení otázek týkajících se pobytu a rodinných vazeb cizinců na území České republiky slouží zákon o pobytu cizinců, nikoliv zákon o azylu.

III.

[8] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) - e) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). V ní toliko obecným způsobem uvedl, že napadený rozsudek pokládá za nezákonný a nepřezkoumatelný. Stěžovatel současně požádal o ustanovení právního zástupce, a také aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

[9] Stěžovatel v doplnění kasační stížnosti, podané prostřednictvím ustanoveného zástupce, uplatnil kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Žalovaný podle stěžovatele nedostatečně zohlednil veškeré jím tvrzené skutečnosti a neopatřil se k nim potřebné důkazy. Krajský soud i žalovaný učinili nesprávná skutková zjištění, jestliže mají

za to, že jedinou a bezprostřední příčinou odchodu stěžovatele z Kazachstánu bylo nezákonné jednání soukromých osob. Stěžovatel se rozhodl opustit Kazachstán až poté, co se se svými potížemi obrátil na policejní orgány, avšak ty i přes opakované stížnosti stěžovatele zůstaly nečinné. Navíc policie stěžovateli vyhrožovala křivým obviněním. Krajský soud se vůbec nezabýval skutečností, že vyděrači byli muslimského vyznání. Stěžovatel coby katolík má za to, že byl vydírán i z důvodu svého odlišného náboženského vyznání. Krajský soud sice uvedl, že v Kazachstánu je možno podat stížnost na postup policie, avšak nezohlednil, že státní orgány ochranu fakticky neposkytují. I přes korupci a faktickou nefunkčnost státních orgánů, soud dává stěžovateli za vinu, že po několikaměsíční ignoraci ze strany policejních orgánů o řešení vydírání raději opustil Kazachstán ze strachu o svůj život a zdraví. Krajský soud zcela pominul skutečnost, že ony soukromé osoby měly informace o podání trestního oznámení, což je jasným důkazem spolupráce policie s vymahači. U stěžovatele jsou proto dány důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu.

[10] Stěžovatel se obává, že v případě návratu do Kazachstánu může být protiprávně odsouzen na základě podstrčených důkazů, jak mu bylo ze strany policejních orgánů sděleno. Stěžovatel by nemohl prokázat svou nevinu a byl by jistě vystaven ponižujícímu zacházení nebo trestání ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Možnost využít ochrany státu je za stávajících poměrů nereálná, což stěžovatel ostatně doložil článkem z internetu nazvaným „Otázky na kandidáty na budoucího prezidenta“.

[11] K tvrzení krajského soudu, že žalovanému nepředložil žádné podklady na posouzení svého případu, stěžovatel uvedl, že nikdy od policejního orgánu nedostal žádný zápis o podaném trestním oznámení a jednak to dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu není ani třeba. Žalovaný neshromáždil dostupné důkazy o pronásledování stěžovatele ze strany policie a spokojil se s informacemi Ministerstva zahraničních věcí a Ministerstva zahraničí USA, které jsou však podle stěžovatele vytvořeny na základě informací státních či obdobných orgánů Kazachstánu. Nezohledňují faktickou společensko-ekonomickou situaci v této zemi ani nemožnost domoci se svých práv.

[12] Stěžovatel se s krajským soudem neztotožnil ani ve výkladu pojmu „obav z pronásledování“. Stěžovatel měl a stále má odůvodněný strach z pronásledování ze strany policejních orgánů, které mu vyhrožovaly podstrčením drog a následným trestním stíháním. V případě návratu do Kazachstánu má odůvodněnou obavu, že tomuto jednání bude vystaven a hrozí mu možný trestní postih. Správný výklad pojmu „obav z pronásledování“ v sobě zahrnuje pouhou hrozbu pronásledování a nikoliv žalovaným požadovaný konkrétní projev pronásledování, tj. fyzickou či jinou obdobnou újmu.

IV.

[13] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl, aby kasační stížnost byla zamítnuta. Konstatoval, že ve správním řízení bylo zjištěno, že stěžovateli nehrozí v zemi původu pronásledování ve smyslu § 12 ani vážná újma podle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Stejně tak nebyly shledány důvody pro aplikaci § 13 a § 14 daného zákona. Správní orgán vyšel z výpovědí stěžovatele i aktuálních, věrohodných a nezávislých informací o zemi původu. Z informací o zemi původu vyplynula existence účinných forem ochrany ze strany kazašského státu před aktivitami třetích osob. Stěžovatel se nedovolal pomoci u

státních orgánů v plné šíři, nevyčerpal tedy možnosti vnitrostátní ochrany. V jeho případě nelze činnost soukromých osob přičítat státu.

V.

[14] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musel by ji Nejvyšší správní soud podle citovaného ustanovení odmítnout jako nepřijatelnou. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ je typickým neurčitým právním pojmem. Výkladem institutu nepřijatelnosti a demonstrativním výčtem jejích typických kriterií se zdejší soud zabýval mimo jiné v rozhodnutí ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 - 39, všechna rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz, podle kterého *„přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu*.“ Nejvyšší správní soud ve zbytku odkazuje na celé odůvodnění tohoto rozhodnutí.

[15] Nejvyšší správní soud v posuzované věci neshledal důvody svědčící pro přijatelnost kasační stížnosti.

[16] Nejvyšší správní soud předně upozorňuje, že žadatel o mezinárodní ochranu musí uvést skutečnosti a důvody, pro které žádá o mezinárodní ochranu, již ve správním řízení. Správní orgán není povinen hodnotit jiné skutečnosti než ty, které žadatel uvedl jako důvody, pro které Českou republiku žádá o mezinárodní ochranu (k tomu viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2003, čj. 3 Azs 23/2003 - 61 nebo ze dne 18. 12. 2003, čj. 5 Azs 24/2003 - 42). V posuzovaném případě je tak třeba vycházet ze skutečností, které stěžovatel uvedl v průběhu řízení před žalovaným, zejména tedy v žádosti o udělení mezinárodní ochrany a při pohovoru k této žádosti.

[17] Stěžovatel v řízení před správním orgánem vylíčil, že v Kazachstánu provozoval stánek s lihovinami. Zemi původu opustil z důvodu problémů s vyděrači, kteří po něm žádali výpalné. Jelikož jim požadované finance neplatil, vyděrači mu opakovaně vyhrožovali, fyzicky jej napadli a stánek mu spálili. Stěžovatel dále uvedl, že se několikrát se svými potížemi obrátil na policii, avšak ta mu pouze sdělila, že se věcí zabývá. Stěžovatel se obrátil i na prokuraturu. Poté se rozhodl vycestovat ze země.

[18] Stěžovatelem vylíčené potíže s vymahači výpalného představují potíže způsobené soukromými osobami. Nejvyšší správní soud odkazuje na svou dosavadní četnou judikaturu (např. rozhodnutí ze dne 27. 8. 2003, čj. 4 Azs 5/2003 – 51, ze dne 10. 3. 2004, čj. 3 Azs 22/2004 – 48, nebo ze dne 14. 6. 2007, čj. 9 Azs 49/2007 - 68), podle které skutečnost, že žadatel o mezinárodní ochranu má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu, pokud tyto problémy nebyly zapříčiněny důvody pro azylové řízení významnými, tedy pronásledováním z důvodu rasy, národnosti,

náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávané politické názory. Při posouzení otázky udělení azylu z hlediska § 12 písm. b) je tudíž podstatné, zda byli původci pronásledování (zde vymahači výpalného) motivováni některým z azylově relevantních důvodů. Stěžovatel takovou skutečnost v řízení před správním orgánem netvrdil.

[19] Nejvyšší správní soud proto přisvědčuje žalovanému, že důvodem jednání vymahačů výpalného byla snaha získat nezákonným způsobem finanční prostředky z důvodu vlastního obohacení. Tato skutečnost pak nezakládá důvod pro udělení azylu podle § 12 písm. a) či b) zákona o azylu. Ostatně i stěžovatel během správního řízení vypověděl, že potíže s těmito osobami měli i jiní obchodníci v okolí.

[20] Stěžovatel až v kasační stížnosti krajskému soudu vytkl, že se nezabýval skutečností, že vyděrači byli muslimského vyznání. Stěžovatel, který je katolíkem, má přitom za to, že byl vydírán i z důvodu svého odlišného náboženského vyznání. Nejvyšší správní soud k této námitce uvádí, že řízení o mezinárodní ochraně je řízením o žádosti. Je tedy třeba, jak již ostatně bylo uvedeno výše, aby důvody, pro které pokládá svou žádost za oprávněnou, vyložil již před správním orgánem. Stěžovatel náboženské příčiny pronásledování ovšem nezmínil. Správní orgán neměl povinnost domýšlet si za stěžovatele možné důvody pronásledování. Stejně tak tuto povinnost neměl ani krajský soud a nadto se nemusel otázkou náboženských důvodů pronásledování zabývat, neboť stěžovatel tuto námitku nevznesl ani v žalobě, ani později ve lhůtě stanovené v § 71 odst. 2 věta třetí s. ř. s. Důvody naznačené či uplatněné během ústního jednání tak nemohly být pro posouzení zákonnosti správního rozhodnutí relevantní. Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že nově uplatněný důvod pronásledování z náboženských důvodů, resp. námitka, že se touto skutečností krajský soud nezabýval, je nepřípustný ve smyslu § 109 odst. 4, resp. 104 odst. 4 s. ř. s.

[21] Výhružky a napadání stěžovatele ze strany vymahačů výpalného, nestátních subjektů, tedy zpravidla k udělení některé z forem mezinárodní ochrany nepostačují. Požadavek státních původců pronásledování ovšem není neprolomitelný. Za určitých okolností může být i negativní chování soukromých osob přičteno státu, a to zejména za situace, kdy stát není ochoten nebo schopen odpovídajícím způsobem zajistit osobě pronásledované ve smyslu § 2 odst. 8 zákona o azylu ochranu před takovým jednáním (srov. rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 16. 9. 2008, čj. 3 Azs 48/2008 - 57). Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 14. 6. 2007, čj. 9 Azs 49/2007 – 68 (shodně i v rozsudku ze dne 10. 3. 2004, čj. 3 Azs 22/2004 – 48), uvedl, že skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona azylu, „*tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny*.“ Rovněž lze poukázat i na rozhodnutí ze dne 31. 7. 2008, čj. 7 Azs 43/2008 - 47, podle kterého „*tvrzené obavy z vyhrožování ze strany soukromých osob a případně i z jejich násilného jednání, třeba i odůvodněné, by se mohly stát důvodem pro udělení azylu pouze tehdy, pokud by státní orgány země původu takové ohrožení podporovaly, tolerovaly, organizovaly, záměrně trpěly, nezajistily účinnou ochranu apod. Případná nižší efektivita takové ochrany v konkrétních podmínkách té které země však ještě nečiní z takového ohrožení „pronásledování“, a tedy ani azylový důvod.*“

[22] Žalovaný i krajský soud se možností obrany stěžovatele věnovali uspokojivým způsobem, přičemž žalovaný shromáždil pro své závěry dostatečné množství informaci o zemi původu. Správní orgán se zabýval postupem stěžovatel při hledání ochrany před nezákonným jednáním vymahačů výpalného a zkoumal i způsob, jakým se stěžovatel mohl bránit proti nedůkladnému jednání policie. Stěžovatel se několikrát obrátil na policii, které mu pomoc neodmítla, ale sdělila mu, že se jeho případem zabývá. Stěžovatel se také obrátil se na prokuraturu, ale následně však raději vycestoval ze země. Domníval-li se, že postup policie je laxní, měl si na její postup stěžovat nadřízenému orgánu. Taková možnost vyplynula z informací o zemi původu. Stěžovatel se však ani nepokusil obrátit na nadřízený policejní orgán a nevyčkal jakéhokoliv řešení svého případu. Nejvyšší správní soud tak souhlasí se žalovaným, že stěžovatel nevyužil všech dostupných prostředků nabízené ochrany. Jak žalovaný, tak i krajský soud řádně poukázali na to, že sám stěžovatel při pohovoru k žádosti uvedl, že se státními orgány, soudy, policií, prokuraturou nikdy žádné problémy neměl. Postup policejních orgánů, tak jak jej stěžovatel předestřel ve správním řízení, nelze podle Nejvyššího správního soudu vyložit takovým způsobem, že došlo k odmítnutí pomoci nebo dokonce ke schvalování či k podpoře nezákonného jednání vymahačů výpalného.

[23] K otázce požadavků kladených na shromážděné informace o zemi původu lze odkázat na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, čj. 5 Azs 55/2008 – 71, nebo ze dne 4. 2. 2009, čj. 1 Azs 105/2008 - 81, podle kterých je třeba při posuzování žádosti stěžovatele o udělení mezinárodní ochrany vycházet ze zpráv, které jsou v maximální možné míře relevantní, důvěryhodné a vyvážené, aktuální a ověřené z různých zdrojů, a transparentní a dohledatelné. Nejvyšší správní soud nedospěl k závěru, že by použité informace o zemi původu, uvedené požadavky nesplňovaly. Nelze mít ani za to, že by tyto informace byly vytvořeny na základě podkladů získaných přímo od kazašských orgánů. Dané informace nezpochybňuje ani novinový článek, který stěžovatel předložil při jednání krajského soudu.

[24] Stěžovatel svou kasační i žalobní obranu stavěl zejména na tom, že byl v zemi původu pronásledován ze strany státních (policejních) orgánů. Stěžovatel ovšem až v rámci soudního řízení uvedl, že mu policejní orgány při podání trestního oznámení měly sdělit, aby k nim již nedocházel, neboť mu mohou podstrčit drogy a uvěznit jej.

[25] K této argumentaci Nejvyšší správní soudu uvádí, že o udělení mezinárodní ochrany rozhoduje výlučně žalovaný. Tato pravomoc není svěřena ani krajskému ani Nejvyššímu správnímu soudu, které toliko přezkoumávají zákonnost správního rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany. Správní soudy jsou při přezkumu správního rozhodnutí vázány § 75 odst. 1 s. ř. s., podle kterého soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Neuváděl-li stěžovatel ve správním řízení konkrétní obavy z pronásledování ze strany policejních a soudních orgánů, nemůže pak v řízení před krajským nebo Nejvyšším správním soudem úspěšně namítat, že tyto skutečnosti žalovaný nezohlednil při svém rozhodování o existenci důvodů pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany.

[26] Výjimku z tohoto pravidla připustil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 4. 2011, čj. 5 Azs 3/2011 - 131, v němž vyslovil, že krajský soud je povinen se odchýlit od § 75 odst. 1 s. ř. s. a přihlížet i ke skutečnostem relevantním z hlediska mezinárodní ochrany, které vyšly najevo až po vydání žalobou napadeného rozhodnutí, tehdy, pokud by v daném případě neshledal dostatečné záruky k tomu, že budou tyto nové skutečnosti posouzeny v novém správním řízení; tuto otázku je třeba posuzovat vždy individuálně, tedy vzhledem ke konkrétní situaci daného žadatele o mezinárodní ochranu.

[27] S ohledem na závěry vyslovené v tomto rozhodnutí lze konstatovat, že soudy rozhodující ve správním soudnictví jsou povinny prolomit závazné procesní pravidlo stanovené v § 75 odst. 1 s. ř. s. pouze za předpokladu, že by bylo v daném případě třeba užít právní normu požívající aplikační přednosti, např. čl. 33 Úmluvy o právním postavení uprchlíků nebo čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Tyto předpoklady ovšem v nyní posuzované věci nenastaly. Nezohlednění stěžovatelem nově uváděných skutečností nepředstavuje porušení pravidla *non-refoulement. P*ředevším však nelze pochybovat o tom, že se jedná o skutečnosti, které mohly být předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany již v posuzovaném správním řízení. Neuplatnil-li je stěžovatel, jedná se o jeho vlastní zavinění. Stěžovateli nepochybně nic nebránilo v tom, aby veškeré potíže v Kazachstánu, tedy nejenom potíže se soukromými osobami, ale i se státními orgány, sdělil již v řízení před žalovaným. Nejvyšší správní soud proto souhlasí s krajským soudem v účelovosti těchto nově uváděných skutečností. Stejně tak mu přisvědčuje i jeho hodnocení stran možných důvodů pro udělení azylu ve smyslu § 12 písm. a) a b) zákona o azylu.

[28] S ohledem na shora uvedené pak nemůže být úspěšná ani argumentace stěžovatele vztahující se k hrozbě skutečného nebezpečí vážné újmy ze strany státních orgánů v případě návratu do vlasti. Obecně lze pak uvést, že doplňkovou ochranou se Nejvyšší správní soud zabýval například v rozhodnutích ze dne 30. 6. 2004, čj. 7 Azs 138/2004 - 44, ze dne 28. 11. 2008, čj. 5 Azs 46/2008 – 71, ze dne 14. 1. 2009, čj. 9 Azs 69/2008 - 79, či ze dne 19. 3. 2008, čj. 9 Azs 175/2007 – 49. Vyhodnocení nebezpečí vážné újmy představuje aplikaci typického neurčitého právního pojmu. Jeho naplnění závisí vždy na úvaze správního orgánu, který vychází ze skutkových okolností konkrétního případu, z informací o zemi původu žadatele. Je nepochybné, že intenzita nebezpečí vážné újmy musí vykazovat určitou úroveň. To platí i o riziku, že k této vážné újmě dojde. V posuzovaném případě se uvedenými aspekty zabýval jak správní orgán, tak i krajský soud, a to i ve vztahu k čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Tvrzení stěžovatele, že by v případě křivého obvinění policejními orgány nebyl schopen prokázat svou nevinnu a jistě by byl vystaven ponižujícímu zacházení či trestání, je s ohledem na již řečené jeho pouhou domněnkou.

[29] Další kasační námitky stěžovatele směřovaly ke zjišťování skutkového stavu ve správním řízení. I na tyto otázky poskytuje dostatečnou odpověď dosavadní judikatura Nejvyššího správního soudu. Jestliže stěžovatel v kasační stížnosti hovoří o tom, že si žalovaný neobstaral dostatečné množství podkladů k tvrzením žadatele o pronásledování policií, pak je třeba vycházet ze skutkového stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Je zcela zjevné, že se správní orgán nemohl zabývat tvrzením žalobce o tom, že mu policie hrozila bezdůvodným trestním postihem, neboť stěžovatel o toto

tvrzení svou žádost o mezinárodní ochranu neopřel. Nejvyšší správní soud konstatuje, že je to sám žadatel, kdo je primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany. Z obsahu žádosti o udělení mezinárodní ochrany se v následujících fázích řízení o udělení mezinárodní ochrany vychází. Dle konstantní judikatury zjišťuje správní orgán skutečný stav věci pouze v rozsahu důvodů, které žadatel uvedl v průběhu řízení o mezinárodní ochraně (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, čj. 5 Azs 22/2003 – 41).

[30] Žadatel skutečně nemá povinnost prokazovat pronásledování své osoby jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědí žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, čj. 6 Azs 235/2004 - 57). Poukaz krajského soudu, že stěžovatel nepředložil žádné podklady na posouzení svého případu, je třeba chápat jednak jako konstatování a jednak tak, že žalobci nebylo v průběhu řízení bráněno, aby tak učinil nebo aby navrhl důkaz, na základě kterého by prokázal existenci svých potíží v zemi původu.

[31] Důvodnost ani přijatelnost kasační stížnosti nemůže konečně založit ani námitka stěžovatele vztahující se výkladu pojmu obavy z pronásledování. Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 29. 10. 2003, čj. 4 Azs 4/2003 - 68, vyslovil, že pojem „odůvodněný strach z pronásledování“ ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu je neurčitý právní pojem, jehož definici neobsahuje žádný právní předpis. Soud v tomto případě přezkoumává, zda ve vztahu k danému pojmu byla uplatněna zásada materiální pravdy a zda na základě takto zjištěného stavu věci správní orgán dle logických pravidel kvalifikovaně rozhodl. Této povinnosti žalovaný dostál. Opětovně je třeba přihlédnout k tomu, co stěžovatel uváděl ve správním řízení. Stěžovatel proto nemůže žalovanému úspěšně vytýkat, že se možnými hrozbami v případě jeho návratu do Kazachstánu zabýval v mezích zjištěných skutečností, a nevyjadřoval se k otázce trestního postihu a křivého obvinění ze strany státních orgánů.

[32] V dané věci nelze podle Nejvyššího správního soudu odhlédnout ani od toho, že stěžovatel přicestoval na území České republiky již v roce 2005, po ukončení platnosti víza zde pobýval nelegálně. Následně byl zadržen cizineckou policií a bylo mu uděleno správní vyhoštění na dobu tří let. Teprve poté požádal dne 16. 2. 2010 o udělení mezinárodní ochrany. Nejvyšší správní soud poukazuje kupř. na rozsudek zdejšího soudu ze dne 13. 1. 2005, čj. 3 Azs 119/2004 - 50, podle kterého *„požádá-li cizí státní příslušník o azyl až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepociťoval natolik palčivě.“* Stejně nebo v rozsudku ze dne 27. 6. 2005, čj. 4 Azs 395/2004 – 68, Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že účelovosti žádosti svědčí skutečnost, že tato žádost byla podána nikoliv bezprostředně po příjezdu na území České republiky, ale až poté, co byl žadatel zadržen policií a bylo rozhodnuto o jeho správním vyhoštění.

[33] Shora uvedené dokládá, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na jednotlivé námitky vznesené v kasační

stížnosti. Kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal přijatelnost kasační stížnosti, odmítl ji na základě § 104a odst. 1 s. ř. s.

[34] O návrhu stěžovatele, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek, Nejvyšší správní soud nerozhodoval, neboť odkladný účinek je kasační stížnosti přiznán přímo ze zákona (§ 32 odst. 5 zákona o azylu).

[35] O nákladech řízení bylo rozhodnuto na základě § 60 odst. 3 ve spojení § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byl návrh odmítnut.

[36] Stěžovateli byl pro řízení o soudním přezkumu rozhodnutí správního orgánu ustanoven krajským soudem zástupcem advokát Mgr. Radim Struminský; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud určil odměnu advokáta částkou 2100 Kč za jeden úkon právní služby spočívající v sepsání kasační stížnosti a 300 Kč na úhradu hotových výdajů dle § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. d), § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Jelikož ustanovený advokát doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku 480 Kč, kterou je tato osoba podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty povinna odvést z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Ustanovenému zástupci se tedy přiznává odměna v celkové výši 2880 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 27. září 2011

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu